

Силабус освітнього компонента

Програма навчальної дисципліни

Фінансовий аналіз

Шифр та назва спеціальності

072 – Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

Інститут

ННІ Економіки, менеджменту та міжнародного бізнесу

Освітня програма

Фінанси і банківська справа

Кафедра

Обліку і фінансів (205))

Рівень освіти

Бакалавр

Тип дисципліни

Спеціальна (фахова), Обов'язкова

Семестр

7

Мова викладання

Українська

Викладачі, розробники

П'ятак Тетяна Вікторівна

tetiana.pyatak@khpi.edu.ua

Кандидат технічних наук, професор кафедри обліку і фінансів

Авторка понад 160 наукових та навчально-методичних праць. Провідна лекторка з дисциплін «Фінанси», «Гроші та кредит», «Фінансовий аналіз»

[Детальніше про викладача на сайті кафедри](#)

Єршова Наталя Юріївна

email@khpi.edu.ua

Доктор економічних наук, професор, професор кафедри обліку і фінансів

Авторка понад 180 наукових та навчально-методичних праць. Провідна лекторка з дисциплін: «Аналіз господарської діяльності», «Економічний аналіз», «Основи наукових досліджень», "Інвестиційний аналіз"

[Детальніше про викладача на сайті кафедри](#)

Загальна інформація

Анотація

Курс спрямовано на отримання теоретико-методичних знань в області оцінки та прогнозування фінансового стану підприємства, а також на оволодіння методами і прийомами фінансового аналізу для виявлення проблем і вивчення актуальних напрямків оцінки та прогнозування фінансово-економічного стану підприємств в ринковій економіці. Розглянуто взаємозв'язки та

особливості окремих методів і прийомів, виявлено особливості їх застосування при аналізі фінансового стану підприємства.

Мета та цілі дисципліни

Оволодіння теоретико-методичними та практичними навичками аналізу фінансово-господарського стану підприємств та галузей економіки. Надання теоретичних уявлень та практичних навичок щодо застосування сучасних методів аналізу та прогнозування фінансово-економічного стану підприємств з метою узагальнення отриманих результатів та прийняття управлінських рішень.

Формат занять

Лекції, практичні заняття, консультації. Курсовий проект. Підсумковий контроль – екзамен.

Компетентності

- ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК04. Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- ЗК05. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.
- ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
- ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК09. Здатність бути критичним і самокритичним.
- ЗК10. Здатність працювати у команді.
- ЗК11. Здатність спілкуватися з представниками інших професій груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
- ЗК12. Здатність працювати автономно.
- ЗК14. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
- СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.
- СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.
- СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).
- СК04. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.
- СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.
- СК06. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування.
- СК07. Здатність складати та аналізувати фінансову звітність.
- СК08. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування.
- СК09. Здатність здійснювати ефективні комунікації.
- СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.
- СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

Результати навчання

ПРО5. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси

домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування)

ПР09. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію.

ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.

ПР12. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності.

ПР13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів.

ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

ПР20. Виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані фінансові рішення.

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни 150 год. (5 кредитів ECTS): лекції – 32 год., практичні заняття – 32 год., самостійна робота – 86 год.

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

Для успішного проходження курсу необхідно мати знання та практичні навички з наступних дисциплін: «Фінанси», «Бухгалтерський облік», «Фінанси підприємств»

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Лекції проводяться інтерактивно з використанням мультимедійних технологій. На практичних заняттях використовується проектний підхід до навчання, кейсовий метод, акцентується увага на застосуванні інформаційних технологій у фінансовому аналізі

Програма навчальної дисципліни

Теми лекційних занять

Тема 1. Значення і теоретичні основи фінансового аналізу

Зміст, мета та завдання фінансового аналізу. Предмет та мета фінансового аналізу. Види фінансового аналізу. Методи та прийоми фінансового аналізу. Експрес-аналіз та деталізований фінансовий аналіз

Тема 2. Фінансова звітність та фінансова інформація

Складання фінансової звітності та вимоги до фінансової інформації, що надається користувачам. Балансовий звіт підприємства. Звіт про фінансові результати діяльності підприємства. Звіт про рух грошових коштів підприємства. Звіт про власний капітал підприємства

Тема 3. Аналіз майна підприємства

Загальна оцінка стану майна підприємства та його складових частин. Аналіз джерел майна підприємства. Аналіз ефективності використання майна підприємства

Тема 4. Аналіз оборотних активів

Сутність, склад і структура оборотних активів підприємства. Методика визначення потреби (нормативів) в оборотних коштах підприємства. Джерела формування оборотних коштів підприємства. Показники стану та ефективності використання оборотних активів підприємства.

Тема 5. Аналіз джерел формування капіталу підприємства

Аналіз наявності, складу і динаміки джерел формування капіталу підприємства. Аналіз складу та структури власного капіталу. Аналіз складу та структури залученого капіталу. Аналіз складу та структури кредиторської заборгованості. Аналіз рентабельності капіталу. Оцінка вартості капіталу

Тема 6. Аналіз грошових потоків

Поняття, види і значення грошових потоків для підприємства. Методика аналізу грошових потоків підприємства. Управління грошовими потоками підприємства.

Тема 7. Аналіз ліквідності та платоспроможності підприємства

Сутність ліквідності та платоспроможності підприємства. Аналіз ліквідності балансу підприємства. Аналіз платоспроможності підприємства. Комплексна оцінка ліквідності та платоспроможності підприємства.

Тема 8. Аналіз фінансової стійкості підприємства

Суть фінансової стабільності та стійкості підприємства. Основні чинники, що впливають на фінансову стійкість підприємства. Оцінка типу фінансової стійкості підприємства. Кількісна оцінка фінансової стійкості підприємства. Інтегральна оцінка фінансової стійкості підприємства. Оцінка запасу фінансової стійкості підприємства

Тема 9. Аналіз кредитоспроможності підприємства

Поняття, задачі та джерела інформації для аналізу кредитоспроможності підприємства. Методика аналізу кредитоспроможності підприємства. Оцінка кредитоспроможності підприємства на основі фінансових коефіцієнтів. Оцінка кредитоспроможності на основі аналізу грошових потоків. Оцінка кредитоспроможності на основі аналізу ділового ризику.

Тема 10. Аналіз ділової активності підприємства

Сутність та рівні ділової активності підприємства. Основні напрямки аналізу ділової активності підприємства. Методика здійснення аналізу ділової активності підприємства

Тема 11. Аналіз прибутковості та рентабельності підприємства

Значення та завдання аналізу формування фінансових результатів діяльності підприємства. Аналіз рівня, структури та динаміки фінансових результатів підприємства. Аналіз рівня беззбитковості підприємства. Факторний аналіз фінансових результатів діяльності підприємства. Аналіз розподілу та використання чистого прибутку підприємства. Сутність та показники рентабельності підприємства. Факторний аналіз рентабельності підприємства. Аналіз резервів збільшення прибутку підприємства

Тема 12. Комплексний аналіз фінансового стану підприємства

Поняття комплексного фінансового аналізу. Методологія організації комплексного фінансового аналізу. Часткові моделі реалізації комплексного фінансового аналізу

Теми практичних занять

Тема 1. Значення і теоретичні основи фінансового аналізу

Аналіз методів, прийомів і моделей фінансового аналізу.

Тема 2. Фінансова звітність та фінансова інформація

Складання та аналіз фінансової звітності підприємства

Тема 3. Аналіз майна підприємства

Аналіз майнового стану підприємства та його складових частин.

Тема 4. Аналіз оборотних активів

Аналіз складу і структури оборотних активів підприємства. Аналіз показників стану та ефективності використання оборотних активів підприємства.

Тема 5. Аналіз джерел формування капіталу підприємства

Аналіз наявності, складу і динаміки джерел формування капіталу підприємства

Тема 6. Аналіз грошових потоків

Методика аналізу грошових потоків підприємства.

Тема 7. Аналіз ліквідності та платоспроможності підприємства

Інтегральна оцінка ліквідності та платоспроможності підприємства.

Тема 8. Аналіз фінансової стійкості підприємства

Кількісна оцінка фінансової стійкості підприємства. Оцінка запасу фінансової стійкості підприємства.

Тема 9. Аналіз кредитоспроможності підприємства

Оцінка кредитоспроможності підприємства на основі фінансових коефіцієнтів, аналізу грошових потоків та аналізу ділового ризику

Тема 10. Аналіз ділової активності підприємства

Оцінка ділової активності підприємства на основі коефіцієнтного аналізу

Тема 11. Аналіз прибутковості та рентабельності підприємства

Аналіз рівня, структури та динаміки фінансових результатів підприємства. Аналіз показників рентабельності підприємства.

Тема 12. Комплексний аналіз фінансового стану підприємства

Методологія організації комплексного фінансового аналізу

Теми лабораторних робіт

Лабораторні роботи в межах дисципліни не передбачені.

Самостійна робота

Курс передбачає виконання курсового проекту, присвяченого аналізу фінансового стану діючого підприємства на основі його реальної фінансової звітності та розробці заходів, щодо поліпшення його фінансового стану. Результати теоретичних та практичних досліджень оформлюються у письмовий звіт, захищаються та оцінюються за загальноприйнятою системою оцінки знань студентів. Для самостійного опрацювання студентам надаються додаткові джерела інформації.

Література та навчальні матеріали

Основна література:

- 1.Базилінська О.Я. Фінансовий аналіз. Теорія та практика: навчальний посібник. К.:ЦУЛ, 2019. 328 с
- 2.Ковальчук Н.О., Гаватюк Л.С., Єрміїчук Н.І. Фінансовий аналіз: навч. посіб. / Чернівці: Чернівецький національний університет ім. Ю. Федьковича. 2019. 336 с.
- 3.Фінансовий аналіз : навч. посібник / уклад.: Н.Л. Марусяк. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2020. 172 с.
4. Фінансова звітність та фінансовий аналіз. Методичні вказівки до виконання курсового проекту для студентів першого (бакалаврського) рівня освіти спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» [Електронний ресурс]/ Уклад.: Т.В. П'ятак. Харків : НТУ «ХПІ», 2023. 40 с.
- 5.Фінансова звітність та фінансовий аналіз. Методичні вказівки до практичних занять та самостійної роботи студентів спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». /Укладач: Т.В. П'ятак. Харків: НТУ ХПІ, Видавець Іванченко І.С., 2020. 70 с.
- 6.Череп А. В., Гамова О.В., Козачок І. А. Фінансовий аналіз. навчальний посібник. К. : Кондор, 2020. 277 с..

Додаткова література

1. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» (зм. ред. від 01.01.2024) Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/996-14#Text>
- 2.Національні стандарти бухгалтерського обліку: Міністерство фінансів України. [Електронний ресурс]. Режим доступу : <https://mof.gov.ua/uk/nacionalni-polozhennja1>
3. Фінансовий аналіз та звітність : електронний практикум комбінованого (локального та мережного) використання [Електронний ресурс] / І. Ю. Єпіфанова, В. В. Джеджула. – 2-ге вид., доп. – Вінниця : ВНТУ, 2022. – 144 с.
4. Фінансовий аналіз: навч. посіб./За заг. ред. Школьник І. О. К.: Центр учбової літератури, 2016. 368 с.
5. Фінансова звітність та фінансовий аналіз. Методичні вказівки до виконання курсового проекту «Комплексна оцінка фінансового стану підприємства» для студентів спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» / Уклад.: Т.В. П'ятак, Т.І. Кочетова. Харків: НТУ «ХПІ», 2019. 60 с.
6. Тютюнник Ю.М., Дорогань-Писаренко Л.О., Тютюнник С.В. Фінансовий аналіз: навч. посіб. Полтава: Видавництво ПП «Астроя», 2020. Ч1. 434 с.
- 7.

Система оцінювання

Критерії оцінювання успішності студента та розподіл балів

100% підсумкової оцінки складаються з результатів оцінювання у вигляді виконання:

- поточних тестових та практичних завдань - 40%;
- курсового проекту - 30 %;
- презентації за темою курсового проекту - 10 %.
- підсумкової контрольної роботи - 20 %

Екзамен виконується онлайн та містить:

- 60 тестових завдань;
- практичне завдання.

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Норми академічної етики і політика курсу

Студент повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту. Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХПІ» розміщено на сайті: <http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/>

Погодження

Силабус погоджено

Дата погодження, підпис

Завідувач кафедри
Олександр МАНОЙЛЕНКО

Дата погодження, підпис

Гарант ОП
Марина ШЕВЧЕНКО